

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 02.01.1990

INFORMACJE KRAJOWE.

WARSZAWA. Jak informują nas przedstawiciele regionalnych władz NSZZ "Solidarność", członkowie związku ze zrozumieniem przyjęli ostatnie podwyżki cen paliw i energii. "Jesteśmy nawet zdziwieni taką reakcją - powiedział działacz związkowy z Przemyśla. - Byliśmy nastawieni na zaostrzenie nastrojów, tymczasem atmosfera nie zmieniła się. Szczególnie dobrze zostało przyjęte wczorajsze wystąpienie wicepremiera Balcerowicza." 01.01., w telewizyjnym wywiadzie, wicepremier Balcerowicz uzasadnił przyczyny podwyżek i wyjaśnił politykę finansowo-gospodarczą rządu.

ŁÓDŹ. Zarząd Spółdzielni "Poddebiczanka" w Poddebicach koło Łodzi przekazał 100 par kozaków młodzieżowych (wartości 2 mln zł) do Domu Specjalnej Troski w Stepliwie (Rumunia) oraz 110 par kozaków (wartości 2,2 mln złotych) do domu pomocy społecznej w Gostkowie (Rumunia). Zarząd spółdzielni zdecydował wysłać do Rumunii 500 par kozaków.

POZNAN. Trwa akcja zbierania darów pieniężnych, odzieży, lekarstw i żywności, zorganizowana przez Poznański Komitet Solidarności z Rumunią. Do 2.01. na koncie Komitetu było ponad 50 milionów złotych.

PRZEMYŚL. Trwa akcja pomocy dla Rumunii. Na 6.01. przygotowywany jest specjalny transport darów dla Rumunii.

KOZIENICE. Zakład "Prefabet" postanowił przekazać z funduszu zysku sumę 500 tys. zł na konto pomocy dla Rumunii. Pracownicy przedsiębiorstwa zebrali 175.071 zł na ten sam cel.

ZWOLEN (woj. radomskie). Komisja Zakładowa NSZZ "S" Państwowego Ośrodka Maszynowego w Zwoleniu wystąpiła z protestem przeciwko działaniom prokuratury. W połowie roku Komisja Zakładowa, rada pracownicza i dyrekcja, postanowiły przekształcić zakład w spółkę akcyjną. Sporządzono dokumentację, wyprzedano wśród załogi udziały (ponad 80 mln. zł). 30 proc. akcji miało pozostać własnością POMU. Referendum przeprowadzone w zakładzie wykazało, że z reorganizacją firmy utożsamia się ponad 80 proc. załogi. Przedsięwzięcie uzyskało aprobatę MKR NSZZ "S" Ziemia Radomska. Po zgłoszeniu do sądu akt rejestracyjnych, prokuratura zbadła dokumenty. Znalaziono uchybienia formalne, które zostały wykorzystane do zablokowania inicjatywy. Komisja Zakładowa NSZZ "S" w oświadczeniu skierowanym do MKR NSZZ "S" Ziemia Radomska pyta - "Czy działalność prokuratury jest podyktowana poleceniami rządu czy też jest wymysłem nomenklatury dążącej do zmonopolizowania działalności gospodarczej?".

RADOM. Komisja Zakładowa NSZZ "S" DOM, przy oddziale Zmechanizowanych Robót Drogowych PKP Radom, wystosowała list do Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" w Gdańsku, w związku z uchwałą KKW w sprawie przeprowadzenia wyborów Zarządu Regionu "Ziemia Radomska". KZ "S" DOM Radom zwróciła się z prośbą do KKW o uchylenie decyzji Krajowej Komisji Wyborczej. W liście czytamy m.in. "Jeżeli przedstawiciele KKW i KKWyb., na spotkaniu w dniu 02.12.89, nie kwestionowali ordynacji wyborczej regionu w gestii ustalonej w niej proporcjonalności udziału delegatów w wyborach, nie znajdując tu uchybień statutowych i doszło do wyborów w regionie, to jak w obecnej sytuacji Związku można tak bez zastrzeżeń marnotrawić prace

i czas ludzi związanych z przygotowaniem wyborów. Poza tym organizacja ponownych wyborów zajmie określony czas i to w okresie szczególnie trudnym dla społeczeństwa, w którym zarząd regionu musi koniecznie zająć się sprawami związku i ludzi pracy. KZ NSZZ "S" DOM Radom uważa decyzję KKWyb. za spóźnioną, pochopną i wręcz szkodliwą obecnie dla jedności związku, obojętnie czy kwestionowanie ordynacji było słuszne czy nie. Uważamy, że winę za doprowadzenie do takiego stanu rzeczy ponosi KKWyb., która została powołana chyba po to żeby pomóc w organizacji, przeprowadzeniu i dopilnować demokratyczności wyborów, a nie do prowadzenia destrukcyjnej działalności w Związku."

TARNOBRZEG. NSZZ "S" w kopalniach i zakładach przetwórczych siarki "Siarkopol" przekazała na pomoc dla Rumunii kwotę 1 mln zł. Na ten sam cel rada pracownicza przeznaczyła 50 mln zł. Uchwała rady pracowniczej zobowiązuje dyrektora przedsiębiorstwa do zaprzestania finansowania bieżącej działalności organizacji politycznych i społecznych z dniem 31.12.89r. Zobowiązuje również dyrektora do rozwiązania istniejących i wydania zakazu tworzenia nowych struktur tych organizacji na terenie przedsiębiorstwa. Nie dotyczy to związków zawodowych i samorządu pracowniczego. Dyrektor poda do wiadomości załogi wysokość kosztów, jakie poniosło przedsiębiorstwo na utrzymanie organizacji politycznych i społecznych w roku 1989. Z dniem 1.01.90. usuwa się z nazwy przedsiębiorstwa patronat Marcelego Nowotki. Pełna nazwa przedsiębiorstwa otrzymuje brzmienie: Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki "Siarkopol" w Tarnobrzegu. Rada pracownicza zaakceptowała zrekompensowanie NSZZ "S" przejętych w 1983 r. przez przedsiębiorstwo z rachunku bankowego związku składek członkowskich w wysokości 4,4 mln. zł, przekazanych następnie na rachunek NSZZ PGiPS. Zrewaloryzowana kwota, w wysokości 20 mln. zł, zostanie przekazana na rachunek "Solidarności".

OPOLE. 2.01. na wniosek KZ "S" w Hucie "Małapanew" w Ozimku, dyrekcja huty zwróciła się do zarządu wojewódzkiego PCK w Opolu z ofertą przyjęcia na okres 12 miesięcy 50 dzieci z Rumunii. Dzieci przebywały by wraz z wychowawcami w ośrodku wczasowym Huty, która pokryłaby wszystkie koszty utrzymania.

OPOLE. 4.02. odbędą się w woj. Opolskim wybory uzupełniające do senatu. Będą one przebiegały według formuły wyborów z czerwca 1989. Środowiska skupione wokół "S" wysuną jednego kandydata. Wyłoniony on zostanie drodze swoistych prawyborów. Elektorzy wyłonieni przez struktury "S" pracowniczej i rolniczej, Ruch Obywatelski i Klub Inteligencji Katolickiej wybiorą 5.01. kandydata "S" w wyborach do senatu spośród pięciu osób już zgłoszonych. O kandydowanie ubiegają się: Antoni Duda - Opole, Jerzy Gnieciak - Opole, Jan Piatkowski - Nysa, Kazimierz Przybyło - Kędzierzyn Koźle, Zygmunt Wojciechowski - Nysa.

27.12. przedstawiciele TZR NSZZ "S" Śląska Opolskiego spotkali się z przedstawicielami mniejszości niemieckiej na opolszczyźnie. Spotkanie poświęcone było zbliżającym się wyborom do senatu. Jako kandydat ludności niemieckiej na Śląsku stanie do wyborów Henryk Król z Krapkowic - członek założyciel Stowarzyszenia Mniejszości Niemieckiej na Śląsku Opolskim. Uzgodniono, że walka wyborcza powinna być prowadzona bez wykorzystania nastrojów nacjonalistycznych.

INFORMACJE ZAGRANICZNE (WAI)

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA. 29.12.1989., w dniu wyboru Vaclava Havla na prezydenta Republiki traktor odciągnął stojący od lat przed domem pisarza barakowóz. Barakowóz z oznaczeniami praskich służb komunikacyjnych był używany przez funkcjonariuszy bezpieczeństwa do obserwacji Vaclava Havla.

PRAGA. 30.12.1989. dr Richard Sacher, członek Czechosłowackiej Partii Ludowej, dotychczasowy minister bez teki w rządzie premiera Calfy, został mianowany ministrem spraw wewnętrznych. Niedawna likwidacja wojewódzkich wydziałów śledczych SB stanowiła pierwszy krok przebudowy całego aparatu bezpieczeństwa.

PRAGA. 1.01. ogłoszono amnestię, która nie obejmuje m.in. przestępstwa nadużywania stanowisk służbowych w działaniu publicznym. Obwiniony o takie przestępstwo przebywa w areszcie od 23.12.1989 roku były I sekretarz Komitetu Miejskiego KPCz w Pradze, Mirosław Stepan. Przewiduje się, że z 40 tysięcy czechosłowackich więźniów, wolność odzyska około 25 tysięcy.

PRAGA. Komitet Obrony niesprawiedliwie prześladowanych (VONS), który przygotował ogłoszony 1.01. projekt amnestii, zamierza, we współpracy z ministerstwem sprawiedliwości i prokuraturą, złożyć wnioski o rewizje wyroków przede wszystkim, wyroków za szpiegostwo. VONS pragnie również zająć się innymi przypadkami, w których zachodzi podejrzenie, że są one związane z niesprawiedliwością systemu politycznego i złym działaniem wymiaru sprawiedliwości. Komitet Obrony niesprawiedliwie prześladowanych zamierza korzystać z prawnych dróg składania skarg na naruszanie prawa, łącznie z ponownym wszczęciem postępowania oraz ze zwracaniem się do Prezydenta o łaskę.

PRAGA. 18.12. powstało Forum Obywatelskie politycznie prześladowanych pracowników naukowych i pedagogicznych Wydziału Filozofii Uniwersytetu Karola w Pradze. Jego przedstawiciele wystosowali list otwarty do rektora Uniwersytetu Karola, w którym żądają rehabilitacji prześladowanych pracowników. Na 9.01. planowane jest zebranie plenarne Forum; apeluje się do wszystkich prześladowanych pracowników wydziału filozoficznego UK o przybycie na zebranie.

PRAGA. 29.12., w dniu wyboru Vaclava Havla na prezydenta, studenci zakończyli strajk. Ogólnopństwowy Komitet Strajkowy Studentów proponuje zachowanie struktury komitetów strajkowych, co umożliwi szybkie podejmowanie gotowości strajkowej. W okresie przejściowym, który potrwa do przyszłego roku akademickiego, studenci będą rozwiązywać problemy poszczególnych uczelni i pracować nad przygotowaniem nowego prawa o szkołach wyższych.

PRAGA. 20.12. zawiązało się Forum Obywatelskie w miejscowości Stara Lysa (powiat Nymburk), w pobliżu której leżą radzieckie tereny wojskowe. Wojska radzieckie niszcza tereny miejskie i okoliczne lasy pojazdami gasienicowymi. Miejscowi obywatele zwracają się z prośbą o zakaz wyjazdu sprzętu technicznego z terenów wojskowych. Dotychczasowe rozmowy różnych instancji państwowych z dowództwem radzieckim przyniosły pewne rezultaty, ale zostały one podważone wyjazdem pojazdów podczas strajku generalnego 27.11.89 r.

WĘGRY.

BUDAPESZT. 29.12., minister spraw zagranicznych, Gyula Horn

przebywał w Bukareszcie, gdzie rozmawiał z przewodniczącym Frontu Ocalenia Narodowego, Ionem Iliescu, premierem Petrem Romanem i ministrem spraw zagranicznych Sergiu Celac. Tematem rozmów były stosunki dwustronne. Jak powiedział Gyula Horn, rumuńscy przywódcy wykazali otwartość i gotowość do budowy stosunków między oboma państwami na nowych podstawach. Przyjęli wszystkie propozycje przedstawione przez stronę węgierską. G.Horn zapewnił, że Węgry nie występują z żadnymi roszczeniami terytorialnymi i uznają suwerenność Rumunii. Za podstawę normalizacji stosunków Węgry uważają przywrócenie praw węgierskiej społeczności w Rumunii.

BUDAPESZT. Forum Demokratyczne wydało odezwę do wszystkich demokratycznych organizacji w Europie Środkowej i Wschodniej, w której wzywa do zachowania jedności i pluralizmu. Czytamy w niej m.in.: "Jednym z najważniejszych kamieni probierczych demokracji jest tolerancja w stosunku do ludzi mających inne poglądy i wyznających inną religię, mówiących innym językiem, czy w ogóle należących do jakiegokolwiek mniejszości. Tolerancję powinno się urzeczewistniać poprzez uznanie autonomii i prawa do organizowania się grup mniejszościowych oraz zapewnienie im warunków pełnego rozwoju".

ZSRR

LWÓW. 25.12. zakończył się proces jednego z przywódców stowarzyszenia "Sokół", Piotra Surżycy, oskarżonego o organizowanie w dniach 22-23.07.89, przed budynkiem prokuratury okręgowej, akcji protestacyjnej w obronie aresztowanego aktywisty "Sokoła", Iwana Skorniaka. Pod naciskiem społeczeństwa prokuratura lwowska kilkakrotnie wstrzymywała bieg sfabrykowanej sprawy Surżycy. Działaczowi "Sokoła" zasądono 500 rubli kary, m.in. za wstrzymanie ruchu tramwajowego w czasie demonstracji.

CHABAROWSK. 27.12.89., w Domu Oficerów, odbył się wiec z okazji 10 rocznicy inwazji na Afganistan. Obecni na wiecu oficerowie potępili zarówno interwencję na Afganistan, jak i amerykańskie działania zbrojne w Panamie. Jeden z uczestników wezwał żołnierzy do zwrotu odznaczeń otrzymanych za kampanię afgańską.

LWÓW. 29.12. do mieszkania Andrieja Szkela, członka Zrzeszenia Niezależnej Młodzieży Ukraińskiej, wtargnęła grupa operacyjna milicji. Milicja zażądała otwarcia piwnicy, gdzie był zgromadzony nakład gazety lwowskiego komitetu ZNMU - "Młoda Ukraina". Skonfiskowano blisko 5 tys. egzemplarzy, tj. ponad połowę grudniowego numeru pisma.

GROZNYJ. (Czeczeńsko-Inguska ASRR) 28.12. dziewięciu ludzi zginęło, a wielu zostało rannych wskutek wybuchu gazów węglowodorowych z instalacji Nowogroźnieńskiej Rafinerii im. Anisimowa.

DZALILABAD (Azerbejdżan). W ubiegłym tygodniu rozpoczęły się akcje protestacyjne przeciwko mianowaniu nowego I sekretarza komitetu rejonowego KPZR. ~~Masowe wystąpienia organizowane były przez Azerbejdżański Front Ludowy. Mieszkańcy centrum regionu zablokowali drogę wiodącą od Dżalilabadu do granicy z Iranem. Demonstranci domagali się zmiany na stanowisku I sekretarza, zgodnie z postulatami Frontu Ludowego. Rankiem 29.12.89 oddziały miejscowej milicji odblokowały drogę. Doszło do starć, w których demonstranci użyli broni białej i palnej. Milicja, po kilku strzałach ostrzegawczych, skierowała ogień do ludzi. Jedna osoba została zabita, 130 jest rannych, w tym 15 ciężko. Rany odniosło również~~

kilkudziesięciu milicjantów. Uczestnicy akcji protestacyjnej podpalili budynek komitetu rejonowego partii oraz kilka przybyłych Baku pojazdów MSW. W związku z zajściami przerwano obrady sesji RN Azerbejdżanu.